

ליל שבת קודש פרשת קרח ה'תשס"ז

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א המדבר מהשגת הדעת, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), לעתיד לבוא, גם בין ישראל בעצמן, בודאי יהיה הפרש גדול בין כל צדיק וצדיק, מכל שכן בין צדיק לרשע, כי מה שיהיה מקיף לזה יהיה פנימי לזה, וכמובא פירוש הפסוק (ישעיה י"א): "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", כי בהשכל המשותף יהיו כולם שוים, שהכל ידעו את ה', אפילו עכו"ם, אך בעמקות החכמה יהיה כל אחד לפי מדרגתו, כמים המכסים לים, שלמעלה המים שוים בכל מקום, אך בעמקות הם מובדלים מאד, כי בזה המקום המים נמוכים וסמוכים לארץ, ובמקום אחר עמוקים יותר ויותר, ובמקום אחר הם עמוקים עד התהום, כן יהיה בהשגת השם יתברך לעתיד, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה ברור, שכל אחד ואחד מישראל, יש לו נשמה קדושה וטהורה, הבאה מרום גובהי מרומים, ויש בכוחה לעלות ולהתדבק בשורשה העליון, ולהכלל בו יתברך לגמרי, שזה נקרא השגת הדעת, היינו לדעת ולהכיר אותו יתברך, וכמו שכתוב (דברים ד') אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו, אבל הכל תלוי ביגיעות ועבודות, כפי שאדם מתייגע בתורה ובתפילה ובמצוות ובמעשים טובים, כן זוכה לזכך נשמתו, ולהגדיל דעתו, עד שמקבל השגה עמוקה בהשגת אלקותו יתברך, ונעשה דבוק בו יתברך בכל הרגשותיו, ואף על פי שמבחוץ הוא נראה כמו כל אדם ממש, ואי אפשר להכיר בינו לבין אחרים כלל, אבל בפנימיותו והשגת דעתו, הוא ענין אחר לגמרי, ואינו בדוגמת שאר בני אדם כלל (ליקומי מוהר"ן חלק ב' סי' קמ"ז), והוא כדוגמת הים, שלמעלה פני הים נראה שווה כאחד, אבל למטה בעומקה, יש חילוקים רבים לאלפים ולרבבות ממש, שסמוך לשפת הים, המים נמוכים, וכל שמתרחקים משפתה, המים יותר עמוקים, עד שבאמצעיתה מגיע המים עד התהום, וכן הוא בהשגת הדעת, שמבחוץ נראים כל בני אדם שווים, כי כל אחד יש לו נשמה קדושה וטהורה, ובוודאי ראוי לו לקבל הארת דעת, אבל בעומק ההשגה, יש חילוקים רבים לאין מספר, כי צדיק שהתייגע כל ימיו על השגת הדעת, זוכה להארת הדעת שלא נמצא אצל שאר בני אדם כלל,

לא בן מי שלא טרח אחר השגת הדעת, חסר מכל זה, ושרוי בקטנות המוחין, ולכן עיקר עבודת האדם צריך להיות להגדיל דעתו תמיד, ולקבל דעת חדש בכל עת, ואז יזכה לחיים טובים באמת.

והנה זהו שורש מצות אמונת חכמים, שצריכין להאמין בדברי חכמים אמיתיים, כי הם מסרו נפשם על השגת הדעת, ובוודאי הדעת והשכל שלהם עולה למקום אחר לגמרי, וצריכין להאמין שהדעת שלהם אין נמצא אצל שאר בני אדם כלל, ועל ידי שיש לאדם אמונת חכמים, הוא ממשיך על עצמו הארה קטנה מגודל דעתם, וגם הוא זוכה למעום מעם הדעת, כי הצדיקים עוסקים כל ימיהם לעורר בני אדם מן השינה, ולהכניס בהם הארת הדעת, וכמו שעשה משה רבינו כל ימיו, שהאיר את הדעת בתוך כלל ישראל, וקירב אותם אל הקדוש ברוך הוא, אבל לפעמים האדם נופל לתוך שינה עמוקה כזאת, עד שמסתלק ממנו הדעת, ואינו שומע את קול הצדיק כלל, ואז הצדיק צריך להשתמש עם עצות שונות לעורר אותו מן השינה, כגון לדבר עמו שיחות חולין, ולספר לו סיפורי מעשיות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס'), וכן לנגן לו שיר של אמונה, שהוא השיר שיתחדש לעתיד לבוא (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה'), ובדרך זה הוא מעורר אותו מן השינה, ומכניס בו את הדעת, ולכן אשרי מי שמקורב אל צדיק אמיתי, ומאמין בו, כי על אמונת חכמים, יהיה נמשך עליו הארת הדעת, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר גורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את הפגם של קרח ועדתו שחלקו על משה ואהרן, וכמו שכתוב (במדבר ט"ז) ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כולם קדושים וכתובם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה', ויש להבין למה הקדים קרח הקדמה זאת "כי כל העדה כולם קדושים וכתובם ה'", הלא עיקר מענתו היתה "מדוע תתנשאו על קהל ה'", וגם לכאורה אמר דבר טוב, כי כך הוא האמת, ש"כל העדה כולם קדושים וכתובם ה'", ובמה היה מעותו? אבל על פי דברי רבינו"ל הנ"ל מוכן הענין מאד, כי הפגם של קרח היה פגם אמונת חכמים, שלא רצה להאמין שיש חכמים וצדיקים שייגעו וטרחו בעבודת השם יתברך במסירת נפש עצומה, עד שהגיעו למעלה עליונה מאד, שלא זכו אליה שאר המון עם, והוא הסתכל רק על החיצוניות של כל אחד, ועל זה בוודאי שייך לומר "כי כל העדה כולם קדושים וכתובם ה'", כי כולם בוודאי יש להם נשמה קדושה, והשם יתברך שוכן בקרבם, אבל עומק מושג הדעת של כל אחד ואחד בכלל אינו שווה, ואינו דומה השגות משה ואהרן, שעבדו ויגעו בעבודת ה' כל ימיהם, להשגות שאר העם, ולכן אף על פי שבוודאי אמת, "כי כל העדה כולם קדושים וכתובם ה'",

אבל עומק השגת הדעת והקדושה של כל אחד בוודאי אינו שווה, ולכן נאמר על קרח (עי' רש"י פסוק ז'), "עיניו המערתו", כי הוא הסתכל כמו שמסתכל על פני הים, שרואה הכל שווה, אבל "עיניו המערתו", כי אף על פי שפני הים שווה בכל מקום, אבל עומק הים אינו שווה כלל, ואין דומה עומק של שפת הים, לעומק אמצעיותו, אבל העין יכול למעות מאד, ויהיה נדמה לאדם כאילו הכל שווה, ובוז מעה קרח, כי לא היה לו אמונת חכמים, ולא הבין את גודל מעלת החכמים, שבפנימיותם, הם ענין אחר לגמרי.

והנה מגודל השגת החכמים, ומריבוי דעתם, הם במלים ומבטלים באור האין סוף ברוך הוא לגמרי, עד שאין רואים אצלם שום דבר כלל מבחוץ, ואדרבה, הם כמו ראי (שקורין "שפיגעל"), שכל מה שיש בתוך האדם בעצמו, הוא רואה אצל הצדיק, ואם יש בו איזה מדה רעה או איזה תאוה רעה, הוא רואה את המדה הזאת ואת התאוה הזאת אצל הצדיק, ולכן קרח שרצה להתנשאות על העם, והיה בו מדת הישות והגיאות, ראה מדה זאת אצל משה רבינו, ואמר "מדוע תתנשאו על קהל ה'", בשעה שהתורה הקדושה מעידה על משה רבינו (במדבר י"ב) והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, וכן אלו שהיה בהם תאוות ניאוף, חשדו את משה באשת איש רחמנא ליצלן, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פנהרין ק"י) על הפסוק (פסוק ד') וישמע משה ויפול על פניו, מה שמועה שמע, שחשדוהו באשת איש, עיין שם, כי משה רבינו היה פרוש מכל וכל, אבל אלו שהיו בהם תאוות ניאוף רחמנא ליצלן, ראו התאוות שלהם בתוך משה רבינו, וכן הוא בכל הדורות, שהרשעים הרודפים את הצדיקים, הם מהפכים המדות רעות והתאוות רעות שיש בקרבם על הצדיק, ומן הדיבורים שלהם יכול הצדיק להתבונן, איך הם מסתכלים בו כמו בתוך ראי, ואין לו שום שייכות עם כל הרע שמדברים עליו, ואדרבה, כל אלו המדות הם בקרבם, והוא נקי מהם לגמרי.

ובזה יובן את דברי המדרש פליאה (הובא בדמשק אליעזר אות י"ד), כיון שראה דוד מה שאמר קרח, כי כל העדה כולם קדושים, נטל כינור בידו והתחיל מנגן (תהלים ל') ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי, ולכאורה יפלא מהו הקשר בין דברי דוד לדברי קרח, וכן למה לקח אז הכנור בידו? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי גם דוד המלך היה לו רדיפות עצומות כל ימיו משונאים, ובפרט משאול המלך, שחשדו שרוצה לקחת ממנו המלוכה, וכמו שכתוב (שמואל א' י"ח) ויחר לשאול מאד וירע בעיניו הדבר הזה ויאמר, נתנו לדוד רבבות ולי נתנו האלפים, ועוד לו אך המלוכה, אבל דוד המלך לא רצה כלום, כי רצה רק להכליל בו יתברך לגמרי, ולעזור כל נשמות ישראל אל השם יתברך, ולכן כשראה דוד המלך שגם משה רבינו נרדף מפני קרח,

וחשד קרח את משה שרוצה להתנשאות על קהל ה', בשעה שהיה משה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה, ולא רצה כלום, רק להכניס דעת האמת בתוך כל נשמות ישראל, אזי הבין שגם אצלו נתקיים כן, שחושדים אותו במה שאין בו, ולקח הכינור שלו בידו והתחיל מנגן, ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי, כי הבין שדייקא מחמת שאינו רוצה כלום, לכן חושדים אותו בגדלות, ולכן ולא ש'מחת אויבי לי ראשי תיבות שאו"ל, כי מה ששואל המלך חשד אותו שרוצה המלוכה, לא היה בו כלל, והיה כל רצונו רק לגלות את המלוכה של הקדוש ברוך הוא בעולם, שזהו מה שנמל הכנור שלו לזמר, כי הכנור של דוד היה הכלי שהיה מעורר אותו מן השינה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ג:) כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו, מיד היה עומד ועוסק בתורה וכו', עיין שם, ועם הכנור היה מזמר שירות ותשבחות אל השם יתברך, ומעורר בני אדם מן השינה, שזהו כלליות כל ספר תהלים שהוריש לנו דוד המלך עליו השלום, שהם דברי שירה שמעוררים אותנו מן השינה, ומכניסים בנו דעת האמת, שהכל תלוי רק בידו יתברך לבד, ולכן דייקא ממחלוקתו של קרח על משה רבינו, לקח דוד התחזקות עצומה לעמוד חזק נגד כל המחלוקת שהיה עליו, והמשיך להכניס דעת בנשמות ישראל, ולעורר אותם מן השינה, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהמשיך על עצמינו דעתם הגדולה, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמין ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת קרח ה'תשס"ז

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מהו' בעטלירם מעשה י"ג דף תק"י עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשיך לספר, כי פעם אחת ישבנו יחד איזה אנשים, והיה כל אחד ואחד מתפאר בכח שבידיו: זה התפאר שיש לו גבורה זו בידיו, וזה התפאר שיש לו גבורה פלונית בידיו, וכן כל אחד התפאר בגבורה שיש לו בידיו, (היינו) כי אחד היה מתפאר שיש לו כח וגבורה כזו

בידיו, שכשהוא מורה חץ הוא יכול לחזור ולמשכה אליו, כי יש לו כח כזה בידיו, שאף על פי שהורה כבר החץ, עדין יכול להחזירה לחזר ולמשכה אליו, ושאלתי אותו: איזה חץ אתה יכול להחזיר? כי יש עשרה מיני חצים, כי יש עשרה מיני סמים. היינו, כי כשרוצין לירות חץ מושחין אותה באיזה סם. ויש עשרה מיני סמים, שכשמושחין אותה בסם זה היא מזקת כך, וכשמושחין בסם שני היא מזקת יותר, וכן יש עשרה מיני סמים, שכל אחד גרוע יותר (היינו שמזיק יותר), וזהו בעצמו עשרה מיני חצים, כי החצים הן מין אחד, רק מחמת שינוי הסמים שמושחין את החץ בהם, שהם עשרה מינים כנ"ל, על כן נקראים עשרה מיני חצים, ועל כן שאל אותו איזה מן חץ אתה יכול להחזיר, גם שאל אותו, אם קודם שהגיע החץ לאותו שזרקה לו הוא יכול להחזירה, ואם גם אחר שהגיע החץ עדין יכול להחזירה, ועל זה השיב: אפלו כשהגיע החץ, עדיין יכול להחזירה, אך איזה מין חץ הוא יכול להחזיר וכו' כנ"ל, השיב: מין חץ פלוני הוא יכול להחזיר, אמרתי לו: (היינו זה שהוא בלא ידיים שמספר כל זה, אמר לזה שהתפאר בענין החץ כנ"ל), אם כן, אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה, מאחר שאין אתה יכול לחזר ולמשך כי אם מין חץ אחד, על כן אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה, כי אלו העשרה חצים המשוחים בעשרה מיני סמים הממיתים, הם החצים של הס"מ, שיורה באדם, ומכשיל אותו בפגם הברית רחמנא ליצלן, ומכנים אותו בתוך עשרה כתרין דמסאבותא, כי כמו שיש עשר ספירות בקדושה, כמו כן זה לעומת זה, יש עשר ספירות בטומאה, והסמים הממיתים הם המחשבות של יאוש ודכאון שמכנים הס"מ באדם, שהם יותר גרועים מן החטא בעצמו רחמנא ליצלן, כי על כל חטא מועיל תשובה, והקדוש ברוך הוא שהזהיר אותנו על החטא, נתן לנו מצות תשובה, שיכולים לתקן את הכל, אבל הס"מ מכנים יאוש באדם כאילו אפס תקוה, ובוזה תופס אותו ברשתו, שלא יצא מידו לעולם חס ושלו, כי נדמה לו שלא יתקבל תשובתו, ואם כן למה לו לשוב, והם הם החצים של הס"מ שזורק באדם, ורק הצדיק האמת יש לו הכח להחזיר את החצים ולהוציא אותם מן האדם, כי יש לו דיבורים של התחזקות והתעוררות להחזיר כל העולם בתשובה, אפילו מן הפגמים הכי הגדולים רחמנא ליצלן, וזהו ענין העשרה מזמורי תהלים של "תיקון הכללי" שגילה רביז"ל, שהם כנגד העשרה חצים שזרק הס"מ באדם, ועל ידי אמירת "תיקון הכללי" נעשה תיקון גמור, ואין החצים יכולים להזיק אותו, אבל מחמת שהתיקון הוא דבר גדול מאד, לכן הס"מ עושה כל מה שביכולתו למנוע את האדם מלאומרם, אבל אשרי הזוכה לאומרם בכל יום תיכף ומיד אחר תפילת שחרית, כשעדיין מעומף ומעומטר במלית ותפילין, כי אז יקבל תיקון נפלא מאד לנפשו, וזה גם ישמור אותו מכל רע, כי אם הוא תיקון גמור אחר החטא, כמה יותר ישמור את האדם שלא יבוא

לידי חמא, וגם אומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט) שתיקון הכללי מסוגל לפרנסה ולכל ענין, ולכן אשרי הזוכה לציית את רביז"ל ולהרגיל עצמו לומר "תיקון הכללי" בכל יום, כי אז יזכה לכל מיני השפעות טובות בגשמיות וברוחניות, ויזכה לכל טוב בזה ובבא לנצח אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת קרח ה'תשס"ז

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק סי' ס"א המדבר מאמונת חכמים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), על ידי אמונת חכמים, יכולין להוציא משפטנו לאור, כי כל הלימודים שהאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה בבחינת משפט מעוקל, דהיינו, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד, משפטי הנהגות, שיידע איך להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו, וכל זה זוכין על ידי אמונת חכמים, ואז יוכל להוציא משפטי הנהגות ישרות, בבחינת משפטי אמת, אבל כשפוגם באמונת חכמים, אזי נידון ביגיעת בשר, היינו במותרות, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ערובין כ"א): 'הלועג על דברי חכמים נדון בצואה רותחת', כמו שכתוב: "ולהג הרבה יגיעת בשר", והוא מדה כנגד מדה, כי הוא אינו מאמין בדבריהם, ומלעיג עליהם, ודבריהם הם אך למותר אצלו, על כן נידון במותרות, ועל ידי זה, נלקח ממנו חכמת תהלוכי גלגלי הרקיע, לידע כל ההשתנות ועתידות הבאין על ידי גלגלי הרקיע, ונמסר להם, כי מתחלה זאת החכמה נמסרה רק לנו, כמו שכתוב (דברים ד): "כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים", ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת ע"ה): 'איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים, הוי אומר: זה הישוב תקופות ומזלות': כי יש בזה שכל, שישאר הסוד אצלנו, אף על פי שמודיעין להם החכמה, וזהו בחינת סוד העיבור, שאינו נמסר רק לגדולי הדור, שיש להם גשמות גדולות וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה העיקר הוא אמונת חכמים, שיאמין אדם בחכמים אמיתיים, ויבטל את דעתו נגדם, ואז יכול להוציא לעצמו משפטי הנהגות ישרות, היינו לדעת איך להתנהג בכל דבר, ואיך להתקרב אל השם יתברך על ידי כל דבר, אבל בלי אמונת חכמים האדם הולך במדבר שממה, ואינו יודע באיזה דרך לילך, כי בעצמו אינו יודע כלום, והיצר הרע מסית אותו ללכת בדרכים מקולקלים, עד שתועה מדרכי ה' לגמרי רחמנא ליצלן, ולכן העיקר לקרב עצמו אל חכמים אמיתיים, ולציית לכל דבריהם כי הוא זה, כי כל פירושי המצוות בתורה שבכתב, אנחנו יודעים רק על ידי אמונת חכמים בתורה שבעל פה, ובלעדם אין אנחנו יודעים לקיים שום מצוה כראוי, וחכמינו הקדושים אומרים (ראש השנה כ"ה). שכל סדרי החגים וימים טובים, נקבעים על ידי החכמים, כי הם קובעים לנו ראש חודש, והם יודעים את סוד העיבור, ואימתי שהם קובעים ראש חודש, אז נקבעים המועדים, וכמו שכתוב (ויקרא כ"ג). אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם במועדם, אתם אפילו שוגגין, אתם אפילו מזדיין, אתם אפילו מוטעין, כי מתי שהחכמים קובעים את החודש, אפילו במעות, כן נתקבלים דבריהם גם בשמים, ולא עוד, אלא שגם הנהגת הטבע מסור בידם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי כתובות ד). לגבי תינוקות בת ג' שנים, שאין בתוליה חוזרין, אבל אם עיברו בית דין את החודש, ועדיין לא נשלמה ג' שנים, בתוליה חוזרין, הרי שגם כל הנהגת הטבע מסור בידם, וכן אמרו (מועד קטן ט"ז:). צדיק גזור והקדוש ברוך הוא מקיים, ולכן העיקר הוא אמונת חכמים, להאמין שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ב), וכשיש לאדם אמונת חכמים ילך לבטח דרכו, ויצליח מאד בכל עניניו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (במדבר ט"ז) וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר, בוקר ויודע ה' את אשר לו וגו', ופירש"י, אמר להם משה, גבולות חלק הקדוש ברוך הוא בעולמו, יכולים אתם להפוך בוקר לערב, כן תוכלו לבטל את זה וכו', עיין שם, ויש להבין, למה תפס משה רבינו את ענין הפיכת בוקר לערב, לדוגמת מחלוקתו של קרח, ואיזה קשר יש ביניהם? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי עיקר פגמו של קרח היתה פגם אמונת חכמים, שלא האמין בדברי משה רבינו, שקיבל תורה מפי הגבורה, ומסר לנו את כל התורה והמצוות, וכן לא האמין שכל טבע הבריאה נמסר בידם של חכמים, ולכן אמר להם משה רבינו, בוקר ויודע ה' את אשר לו וגו', היינו כמו שאתם אינם יכולים להפוך בוקר לערב, כן לא תוכלו לבטל דבר זה, אבל הצדיקים האמיתיים, שכל הטבע מסור בידם, בוודאי יכולים להפוך בוקר לערב, וערב לבוקר, וכמו שמצינו אצל יעקב אבינו, ששקעה השמש שלא בעונתו בשבילו, ומצינו אצל יהושע שהעמיד השמש באמצע הרקיע ולא שקעה לכבודו, וכן הוא

בכל דור ודור, שכל טבע הבריאה נמסר ביד החכמים, וכל מי שיש לו אמונת חכמים, ומאמין שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט, רואה אותות ומופתים ושידוד הטבע, בכל פרט ופרט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קפ"ו).

ולכן חלק קרח על משה בענין טלית שכולה תכלת, ושאל אותו אם חייבת בציצית או לא, ואמר משה שחייבת, והתחיל קרח להתלוצץ, ומה חוט אחד של תכלת פוטר את כל הבגד, טלית שכולה תכלת, בוודאי פטורה, ומובא בשם הרב הקדוש רבי מאיר פאפריש זי"ע (מגורי האר"ל), שכוונת קרח היתה לבטל כל הענין של אמונת חכמים, ולומר "כי כל העדה כולם קדושים וכתובם ה'", ואם כן לא צריכין איש אחד מורם מעם להאמין בו, שילמוד העם משפטי הנהגות ישרות, שהרי כל העדה כולם קדושים, והם כמו טלית שכולה תכלת, ואין צריכין חוט מיוחד לפטור אותם, אבל משה רבינו גילה דעת האמת, שתמיד צריכין חכם וצדיק שילמד נשמות ישראל את תורת ה', ושיגלה להם את רצונו יתברך בכל מצוה ומצוה, ובלי חוט אחד של תכלת, המרמוז על הצדיק, לא יוכלו שאר העם לצאת ידי חובתם, כי לא ידעו ולא יבינו לקיים את התורה והמצוות באמת, ובלי אמונת חכמים אין כלום.

וזהו ביאור המאמר הנפלא של רבה בר בר חנה (בבא בתרא ע"ד). אמר לי האי מייעא, תא ואחוי לך בלועי דקרח וכו', ושמעית דהוון אמרין משה אמת ותורתו אמת והן בדאין, אמר לי, כל תלתין יומי מהדר להו גיהינום להכא כבשר בקלחת, ואמרי הכי, משה ותורתו אמת והן בדאין, (אמר לי ההוא סוחר ישמעאל, בא ואראה לך הבלועים של עדת קרח וכו', ושמע שהיו אומרים משה אמת ותורתו אמת והן בדאין, ואמר לו, שכל שלשים יום מחזירים אותם לגיהינום כבשר המתבשלת בסיר, ואומרים, משה אמת ותורתו אמת והן בדאין) ופירש הרשב"ם כל תלתין יום, כל ראש חודש, וכבר הוקשו המפרשים, מהיכן ידע רשב"ם לפרש כל שלשים יום על ראש חודש דייקא (עיין מהרש"א ועיין יעקב), והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל הענין מבואר מאד, כי הלא קרח פגם מאד באמונת חכמים, ועיקר כוחם של חכמים ניכר ביותר במצות ראש חודש, כי הם הקובעים מתי ראש חודש, וכל סדר המועדים, וכל טבע הבריאה, נמסר בידם, ולכן דייקא בכל ראש חודש קרח וכל עדתו מוכרחים להודות "משה אמת ותורתו אמת", כי אז מתגלה ביותר כוחם של החכמים, ואיך שכל תורתם הוא תורת ה' באמת, כי הם המגלים לנו רצון השם יתברך בתורה ובמצוות, ובלעדם אין אנחנו יודעים כלום.

ורביז"ל אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י'), שקרח מתחרט ביותר על עונו בכל ראש חודש, מחמת שראש חודש הוא "שורש" התשובה, כי בראש חודש אומר הקדוש ברוך

הוא, הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח, ואם הקדוש ברוך הוא כביכול מבקש אז כפרה על שעשה דבר ומתחרט, גם אנחנו אינם מתביישים לבקש אז מחילה מהקדוש ברוך הוא על מה שחטאנו נגדו, ולכן התשובה מסוגל ביותר בראש חודש, ועל בן קרח מבקש כפרה אז, עיין שם, ולכן העיקר לעשות תשובה על פגם אמונת חכמים, ולדעת שכל הזמנים וכל הטבע נמסר בידם, ועל ידי שגשוב בתשובה שלימה על פגם אמונת חכמים, נזכה לאמונה ברורה בהקדוש ברוך הוא, ולשוב בתשובה על כל עוונותינו.

ומובא מהאריז"ל, שתיקן קרח מרומו בפסוק (תהלים צ"ב) צדיק' כתמר' יפרח' סופי תיבות ק'ר'ח', כי סוף כל סוף יהיה לקרח תיקון על ידי משיח צדקינו, כי עינו המענתו, שראה שלשלת גדולה יוצא ממנו, שהוא שמואל הנביא, וסבור שבזכותו גם הוא ינצל, ולא ראה היטיב, כי בניו עשו תשובה, אבל הוא נאבד, כי שמואל הנביא היה גדול מאד, והוא משח את דוד למלך, שממנו יצא משיח צדקינו, אבל קרח טעה בזה שחשב שכבר יש בו הכח של משיח, ואינו צריך לבטל עצמו אל חכמים אמיתיים, וזה היה מפלתו, וגמר התיקון שלו יהיה על ידי משיח צדקינו, שיגלה את האמונה לכל באי עולם, ויכניס בעולם אמונת חכמים בשלימות, ואז יחזרו כל הבריות כולם לעבדו יתברך שכם אחד, והשם יתברך יזכינו לראות מהרה בביאת משיח צדקינו, אמן ואמן.

